



**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД  
«ПЕРЕЯСЛАВ-ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ  
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ІМЕНІ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ»**

# **ВІТЧИЗНЯНА НАУКА НА ЗЛАМІ ЕПОХ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

**Матеріали XXIII Всеукраїнської науково-практичної  
інтернет-конференції**

**20-21 травня 2016 року**

**Переяслав-Хмельницький - 2016**

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД  
«Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет  
імені Григорія Сковороди»

Рада молодих учених університету

Матеріали  
XXIII Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції  
«Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку»  
20-21 травня 2016 року

Збірник наукових праць

Переяслав-Хмельницький – 2016

УДК 001(477)«19/20»  
ББК 72(4 Укр)63  
В 54

Матеріали XXIII Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку»: Зб. наук. праць. – Переяслав-Хмельницький, 2016. – Вип. 23. – 185 с.

**ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР:**

**Коцур В.П.** – доктор історичних наук, професор, академік НАПН України, ректор ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди»

**РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:**

**Рик С.М.** – кандидат філософських наук, доцент, проректор з наукової роботи ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди»

**Склярєнко О.Б.** – кандидат філологічних наук, доцент

**Коцур В.В.** – кандидат політичних наук, голова Ради молодих учених університету

**Кикоть С.М.** – кандидат історичних наук, заступник голови Ради молодих учених університету

**Гайдаєнко І.В.** – кандидат історичних наук, секретар Ради молодих учених університету

©Рада молодих учених університету  
©ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький  
державний педагогічний університет  
імені Григорія Сковороди

Математична зона: тут зібрані матеріали, для засвоєння поняття кількості та його зв'язку із символом.

Мовленнєва зона: діти вчаться читанню і письму.

Космічна зона: тут дитина отримує перші уявлення про оточуючий світ, про взаємозв'язки і взаємодію вищих предметів, про історію і культуру різних народів.

Таким чином, пошук нових, інноваційних підходів до використання іграшок та дидактичного матеріалу у практиці спеціального дошкільного закладу для розумово відсталих дітей суттєво збагачується Монтессорі – матеріалами, до характерних особливостей яких належать: самостійний вибір дитиною виду діяльності; формування у неї нових понять у процесі самостійної роботи з дидактичним матеріалом; необмеженість часу роботи з дидактичним матеріалом; самостійне знаходження та виправлення дитиною власних помилок за допомогою самоперевірного матеріалу; використання багатого сенсорного матеріалу для роботи руками.

### ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Дмитриева В. Г. Методика раннего развития Марии Монтессори. От 6 месяцев до 6 лет. – М.: ЭКСМО, 2009. – 224 с.
2. Ільченко А. М. Ідеї раннього розвитку і вільного виховання дітей з обмеженими розумовими можливостями у педагогічній спадщині М. Монтессорі: автореферат дис. на здобуття наук. ст. канд. пед. наук. – Київ, 2007. – 20 с.
3. Методичні рекомендації «Підбір і використання іграшок для дітей раннього віку у дошкільних навчальних закладах» // Нормативні документи. Для завідуючих ДНЗ. – Х.: Вид. група «Основа», 2008. – С. 310-319.
4. Эльконин Д. Б. Психология игры. – М.: «Педагогика», 1978. – 302 с.

*Науковий керівник – кандидат педагогічних наук, доцент Л.О.Ханзерук*

*Людмила Дубовик, Віталій Кострицький, Олександр Саух  
(Херсон)*

### ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДУ CASE-STUDY ПРИ ПІДГОТОВЦІ ІНЖЕНЕРІВ-ПЕДАГОГІВ

Сучасні вимоги до рівня професійної підготовки учнів ПТНЗ на перший план висувають потреби формування майбутнього кваліфікованого робітника, конкурентоспроможного на ринку праці, що володіє такими якостями: інтегративністю як здатністю до самостійної постановки й реалізації цілей; здатністю до співробітництва; орієнтацією на роботу в колективі, на перевагу групових форм роботи; розвинутим вмінням оцінювати роботу як власну, так і чужу; вмінням отримувати, інтерпретувати та використовувати інформацію; розвинутим логічним мисленням; сформованими навичками вирішення проблем; вмінням самостійно приймати рішення; пізнавальною самостійністю. Формуванню цих якостей сприяє використання у навчальному процесі інноваційних технологій.

З метою здійснення підготовки педагогів професійного навчання до використання інноваційних технологій на думку О.Коваленко необхідно переглянути зміст і технології навчання майбутніх інженерів-педагогів у відповідності до сучасних вимог педагогічної та інженерної освіти [3].

До провідних інтерактивних форм навчання відносяться тренінги, ділові та рольові ігри, навчальні групові дискусії, мозковий штурм, «кейс-метод» тощо.

Мета статті полягає у висвітленні можливостей використання інтерактивного навчання, зокрема методу «case-study» в підготовці майбутніх інженерів-педагогів.

Методика «case-study» (англ. – *case-method*, кейс-метод, кейс-стаді – метод конкретних ситуацій, метод ситуаційного аналізу), відповідно до означення, наведеного у словнику-глюсарію, – це методика ситуаційного навчання, що базується на реальних прикладах, узятих із практики, і вимагає від студента пошуку деякого цілеспрямованого рішення в запропонованій йому ситуації [2].

Серед робіт, присвячених даній проблемі, виділяються дослідження таких авторів як: О.Беляєва, І.Осадченко, які визначають дидактичну сутність кейс-методу, Ш.Богохуджаєв, А.Деркач, В.Лошенко, О.Орлик, О.Сидоренко, О.Смолянінова, Ю.Сурмін, які розкривають методіку проведення case study під час викладання різних дисциплін. У своїх роботах О.Довгоруков визначає метод case-study як сучасну технологію професійно-орієнтованого навчання, В.Є.Лошенко, З.Скрипник, П.Шеремета подають конкретні приклади проведення занять методом case study, І.Гладких дає методичні рекомендації з розробки навчальних кейсів, О.Смолянінова розкриває дидактичні можливості методу case-study у навчанні студентів.

Аналіз навчальних планів з підготовки фахівців зі спеціальності «Професійна освіта. Технологія виробництва і переробка продуктів сільського господарства», навчальних програм з дисциплін соціально-гуманітарної, професійної та практичної підготовки дало нам можливість встановити, що при вивченні майже кожної дисципліни існують умови для здійснення підготовки майбутніх інженерів-педагогів до інноваційної діяльності на основі використання методу case-study. Названий метод характеризується наступними ознаками:

так, що студенту необхідно виконати якісь вправи (зробити розрахунки, заповнити таблицю, скласти технічну документацію, виконати схему чи креслення та ін.).

Навчальна дисципліна «Взаємозамінність стандартизація та технічні вимірювання». Студенти отримують данні щодо параметрів з'єднання та його навантаження. Їх мета – розрахувати та вибрати посадку з натягом. Для прийняття правильного рішення вони повинні діяти за певним алгоритмом: визначити необхідний мінімальний тиск на контактних поверхнях деталей за умови забезпечення міцності (нерухомості) з'єднання; визначити необхідне значення найменшого розрахункового натягу, який повинен забезпечувати передачу навантаження; визначити величину мінімального допустимого значення натягу, за якого забезпечується міцність з'єднання. На завершення студенти будують схему полів допусків; виконують фрагмент складального креслення з'єднання, на якому вказують вибрану посадку; роблять висновок про забезпечення міцності деталей і з'єднання при експлуатації.

**Ситуація-оцінка** полягає в тому, що студентам пропонується дати оцінку одному з варіантів проблеми чи альтернативним рішенням вибрати з них краще і обґрунтувати свій вибір. Розв'язання ситуації дає розуміння тих підходів, шляхів, які приводять до вдалого (або невдалого) результату.

Навчальна дисципліна «Методика викладання дисциплін з професійного навчання». Матеріалом для ситуації є відеоролик з фрагментом заняття з теми «Джерела та споживачі електричної енергії» з предмету «Трактори», на якому викладач проводить мотивацію навчальної діяльності учнів.

Студенти повинні встановити наскільки викладачу вдалося зацікавити учнів, розкрити зв'язок нового матеріалу із майбутньою професійною діяльністю учнів у якості слюсарів з ремонту сільськогосподарських машин та устаткування, створити позитивний настрій до сприйняття нового матеріалу, забезпечити упевненість у успішному подоланні труднощів під час його вивчення

**Ситуація-проблема**, яка вимагає знаходження причини виникнення описаної ситуації, постановки і вирішення проблеми. Використовується для формування умінь вирішення різних проблем (ключова фраза цієї ситуації «Ваші дії!»).

1. Навчальна дисципліна «Машиновикористання у сільськогосподарському виробництві». При навішуванні плуга ПЛН-4-35 на трактор ДТ-75 по двухточковій схемі була на рівній площадці відрегульована глибина орачки 25 см. за допомогою центральної тяги, бокових розкосів і опорного колеса. У процесі роботи у полі було встановлено, що перший корпус плуга не працює на задану глибину. Як вияснити і усунути цю неполадку?

У процесі обговорення проблеми студенти приходять до висновку, що причиною неполадки є повертання шліцьових з'єднань верхнього вала навіски і лівого важеля. Тому потрібно замінити верхній вал навіски і заново відрегулювати плуг.

2. Навчальна дисципліна «Методика викладання дисциплін з професійного навчання». Матеріалом для ситуації є відеоролик з фрагментом заняття з теми «Загальна будова сівалок для висіву кукурудзи» з предмету «Сільськогосподарські машини». Викладач задає учню питання «Як відбувається регулювання зернотукової сівалки?». Учень відповідає, допускаючи значні помилки. Викладач задає питання-підказки, чекає на них відповіді, його увага повністю звернена на одного учня, а група у цей час не працює.

Студенти повинні самостійно сформулювати проблему, виявити причину помилок викладача та запропонувати шляхи їх виправлення.

Використання вищенаведених ситуацій дозволяє зацікавити студентів процесом навчання, формує сталий інтерес до конкретної навчальної дисципліни, сприяє активному засвоєнню знань та навичок.

Таким чином, метод case-study - це технологія навчання, яка використовує опис (демонстрацію) та аналіз реальних ситуацій з метою формування у майбутнього інженера-педагога певного досвіду вирішення проблем у професійно-педагогічній та виробничій діяльності.

### ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Долгоруков А. Метод case-study как современная технология профессионально-ориентированного обучения [Електронний ресурс] / А. Долгоруков. – Режим доступу: [http://www.vshu.ru/lections.php?tab\\_id=3&a=info&id=2600](http://www.vshu.ru/lections.php?tab_id=3&a=info&id=2600).

2. Кадемія М. Ю. Інформаційно-комунікаційні технології навчання: Словник-госларій / М. Ю. Кадемія, М. М. Козяр, Т. Є. Рак. – Львів: СПОЛОМ, 2011. – 136 с.

3. Коваленко О. Е. та ін. Теоретичні засади професійної педагогічної підготовки майбутніх інженерів-педагогів в контексті приєднання України до Болонського процесу : монографія / О. Е. Коваленко, Н. О. Брюханова, О. О. Мельниченко. – Х. : УІПА, 2007. – 162 с.

4. Орлик О.В. Кейс-метод і особливості його застосування при підготовці фахівців у ВНЗ / О. В. Орлик // Теорія та методика навчання фундаментальних дисциплін у вищій школі: збірник наукових праць. Вип. VII. – Кривий Ріг: Видавничий відділ НМетАУ, 2012. – С. 128-135.